

Aan de raad van de gemeente
Woudenberg
Postbus 16
3930 EA WOUDENBERG

DATUM	17 december 2020	TEAM	BEI / IBT Financieel Toezicht
NUMMER	821C4F07	REFERENTIE	M.W.J. van den Broek
UW BRIEF VAN	13 november 2020	DOORKIESNUMMER	06 – 361 034 55
UW NUMMER		E-MAILADRES	maria.van.den.broek@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Geen	ONDERWERP	Beoordeling begroting 2021

Geachte raad,

U heeft ons in het kader van het financieel toezicht de jaarrekening 2019, begroting 2021 en meerjarenraming 2022 – 2024 toegezonden. Aan de hand van de ingezonden begroting hebben wij de financiële positie van uw gemeente beoordeeld. Dit oordeel is belangrijk voor ons besluit over de in te stellen toezichtvorm voor komend begrotingsjaar: repressief toezicht of preventief toezicht. In deze brief informeren wij u over de toezichtsvorm 2021 van uw gemeente.

Doel van het toezicht

Het doel van het interbestuurlijk toezicht (IBT) is het waarborgen van de kwaliteit van het openbaar bestuur en ervoor te zorgen dat burgers erop kunnen blijven vertrouwen dat de overheid haar taken goed uitvoert. Financieel toezicht is één van de domeinen binnen het IBT en draagt bij aan een financieel gezonde huishouding van een gemeente.

Toetsingscriteria

Ons oordeel baseren wij op de kaders en criteria genoemd in:

1. de Gemeentewet (artikel 203);
2. de Algemene Wet Bestuursrecht (titel 10:2);
3. het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
4. het gemeenschappelijk financieel toezichtkader GTK 2020 (gemeenten), van 9 april 2019;
5. onze begrotingsrichtlijnen en toetsingsaspecten (onze brief van 9 maart 2020).

Bevindingen en beoordeling

Wij hebben de begroting 2021 en de jaarrekening 2019 van uw gemeente tijdig ontvangen en beoordeeld op structureel en reëel begrotingsevenwicht. Dit betekent dat wij onderzoeken of de structurele baten ieder jaar de structurele lasten dekken en of de ramingen realistisch zijn. In het geval de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan moet aannemelijk zijn dat dit evenwicht uiterlijk in het laatste jaar van de meerjarenraming tot stand wordt gebracht. Naar aanleiding van ons onderzoek komen wij tot de volgende beoordeling.

*Toezichtregime beoordeling 2021: **Preventief toezicht***

U bent geconfronteerd met fors hogere lasten in met name het sociaal domein. Om deze hogere lasten op te vangen, heeft u besloten om samen met maatschappelijke partners te komen tot maatregelen voor het programma samenleving. Hiervoor bent u een bezuinigingsdialoog gestart met de maatschappelijke partners. De maatregelen die daaruit voortvloeien zullen pas bekend worden in het voorjaar 2021. Daarnaast heeft u uw college gevraagd om te komen met aanvullende bezuinigingsmaatregelen op de andere programma's. De uitwerking daarvan verwacht u terug te zien in de kadernota 2022. Dit heeft ertoe geleid dat in de door u vastgestelde begroting 2021 geen concrete maatregelen zijn opgenomen waardoor de in de begroting opgenomen structurele baten onvoldoende van omvang zijn om de structurele lasten te dekken. De begroting is met andere woorden niet structureel in evenwicht en dit evenwicht wordt in de meerjarenraming niet (tijdig) hersteld. Hiermee is niet voldaan aan de wettelijke bepalingen om voor repressief toezicht in aanmerking te komen.

Uw begroting en begrotingswijzigingen behoeven onze goedkeuring

Dit is het geval omdat uw begroting niet voldoet aan de wettelijke criteria. Dat heeft tot gevolg dat u wordt beperkt in het doen van uitgaven. Dit hebben wij besloten om ervoor te zorgen dat de problematiek niet wordt vergroot. Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk dat uw gemeente niet "op slot gaat" en dat u uw reguliere taken kunt blijven uitvoeren. Daarom hebben wij een toezichtsregime vastgesteld, dat bepaalt welke uitgaven u direct kunt doen en voor welke uitgaven u onze toestemming nodig heeft. Voor u geldt het volgende toezichtsregime:

- uw gemeente kan uitgaven doen tot het niveau van de vastgestelde begroting 2021;
- begrotingswijzigingen over 2021 behoeven de goedkeuring van GS voor zover het een lastenuitzetting betreft. Begrotingswijzigingen worden getoetst aan de 3 O's (Onvoorzien, Onontkoombaar en Onuitstelbaar);
- voordelen kunnen niet worden ingezet voor uitgaven/lasten maar kunnen in principe alleen worden ingezet om de negatieve begrotingssaldi te dekken of worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Wij verwachten een herstelplan van u

Wij zien dat u serieus aan de slag bent om de tekorten te dekken en te komen tot een structureel sluitende raming. Op basis van de informatie over de bezuinigingsdialoog is nu al duidelijk dat 2021 met een tekort wordt afgesloten. Vanwege het opschuivend perspectief bij eerdere begrotingen, had u uw meerjarenraming vanaf 2022 sluitend moeten maken. Het heeft onze voorkeur dat u zorgvuldig te werk gaat en komt tot een realistische raming. Daarom krijgt u een extra jaar de tijd om uw meerjarenraming sluitend te maken. Concreet betekent dit dat wij van u verwachten dat:

- u uiterlijk bij de kadernota 2022 een herstelplan vaststelt;
- in dit herstelplan voldoende aannemelijk wordt gemaakt dat het structurele en reële evenwicht vanaf 2023 wordt hersteld en blijft;
- u duidelijk maakt hoe u ervoor zorgt dat het weerstandsvermogen op orde komt dan wel blijft.

De goedkeuring van uw begroting is afhankelijk van de beoordeling van het herstelplan. Hiervoor staat een termijn van twee maanden na ontvangst van uw besluit hierover. We zullen dan eveneens besluiten over de vraag wat de gevolgen zijn voor de begrotingswijzigingen en de preventieve status van uw gemeente.

Dringende spoed

Wij wijzen u erop dat alleen in gevallen van dringende spoed verplichtingen mogen worden aangegaan zonder onze goedkeuring. Het gaat hier om uitgaven waarbij voorafgaande toestemming van ons niet tijdig mogelijk is. Of deze noodzaak aanwezig is, is ter beoordeling van uw raad. Mochten wij later goedkeuring onthouden aan de begrotingswijziging dan kunnen leden van uw raad die voorgestemd hebben persoonlijk aansprakelijk worden gesteld (zie hiervoor artikel 209 en 210 van de Gemeentewet).

Naast het herstelplan vragen wij uw aandacht voor het volgende. Wij hebben ons oordeel over het structurele en reële begrotingsevenwicht gevormd met behulp van de in dit GTK 2020 opgenomen kaders en begrippen, waaronder de toetspuntenlijst. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u korthedshalve naar Hoofdstuk 7 van het GTK 2020.

De toetsing van uw begroting en meerjarenraming aan dit kader geeft aanleiding tot de volgende aandachts- en verbeterpunten:

- *Weerstandsratio*

U bent bij de behandeling van de kaderbrief tot de conclusie gekomen dat uw beschikbare weerstandscapaciteit onvoldoende van omvang was. Dit in relatie met de te verwachte tekorten in 2020 en 2021. Als maatregel heeft u besloten om de bestemmingsreserves te herschikken. Of dit voldoende zal zijn, zal pas op termijn blijken. We verwachten van u dat u uw weerstandsvermogen blijft monitoren. De stand van zaken rondom het weerstandsvermogen verwachten we terug te zien in het door u vast te stellen herstelplan bij de kadernota 2022.

- *Stelpost jeugdzorg*

Voor 2022 wordt eenmalig aanvullend € 300 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering voor het jeugdhulpbudget. In afwachting van de uitkomsten van het landelijk onderzoek naar de kosten die gemeenten maken voor jeugdhulp is het toegestaan om vanaf 2023 een structurele stelpost te ramen.

Conform de landelijk gemaakte afspraken en onze begrotingsrichtlijnen hebt u de stelpost benoemd als risico in de risicoparagraaf.

Vervolg

Wij verwachten van u dat u uiterlijk bij de kadernota 2022 komt met een herstelplan. Het is uw verantwoordelijkheid om (een pakket van) maatregelen vast te stellen om het structureel en reëel evenwicht te herstellen en te behouden. Op regelmatige basis zal (ambtelijk) overleg met uw gemeente plaats vinden over de voortgang en eventueel toe te passen maatwerkafspraken. Daarnaast ontvangt uw wethouder financiën in het eerste kwartaal van 2021 een uitnodiging van ons om een toelichting te geven op de actuele financiële situatie van de gemeente. Dit als opmaat voor onze besluitvorming over het herstelplan. De gesignaleerde aandachts- en verbeterpunten zullen ook onderwerp van gesprek zijn.

Wenst u een uitgebreidere toelichting op onze bevindingen, of heeft u vragen over de financiële positie van uw gemeente? Neem dan contact op met Maria van den Broek.

Tenslotte

Wij willen ook stil staan bij de huidige tijd en het financiële toekomstperspectief. Covid19 heeft veel teweeg gebracht. Niet alleen maatschappelijk maar ook financieel. Voor een groot aantal gemeenten voelt het als de spreekwoordelijke "druppel die de emmer" doet overlopen. Immers, gemeenten zijn nog hard aan de slag om tegenvallers binnen het sociaal domein op te lossen. We zien dat de financiële problemen van de gemeenten zich opstapelen. Dit gevoegd bij het besef dat we niet weten welke uitdagingen ons nog te wachten staan, maakt het financieel perspectief extra onzeker. Afgelopen jaar hebben we, als provincie, op verschillende wijzen op rijksniveau aandacht gevraagd voor de financiële situatie van de Utrechtse gemeenten. We blijven dit doen daar waar mogelijk. Samen met u!

Een afschrift van onze brief zenden wij – ter kennisgeving – naar uw college van burgemeester en wethouders.

Naast het financieel toezicht toetsen wij in het kader van het interbestuurlijke toezicht (IBT) ook uw taakuitvoering op de terreinen omgevingsrecht, vergunninghouders en informatie- en archiefbeheer. Deze werkvelden kennen een ander beoordelingsritme. Onze toezichtbrieven hierover ontvangt u op een ander tijdstip.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de interactieve IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht/interbestuurlijktoezichtkaart. Deze brief wordt vanaf 1 maart 2021 ook toegankelijk via deze kaart.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

R.C.L. (Robert) Strijk
Gedeputeerde Financiën, Organisatie, Economie en Europa

Belanghebbenden kunnen op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na de datum van verzending of uitreiking van dit besluit daartegen bezwaar maken door het indienen van een gemotiveerd bezwaarschrift. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan:

Gedeputeerde Staten van Utrecht, t.a.v. de secretaris van de AWB-Adviescommissie bezwaarschriften van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Indien bezwaar is gemaakt kan ook om een voorlopige voorziening worden gevraagd, als er tijdelijke maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de beslissing op het bezwaarschrift kan worden gewacht. Het verzoek moet worden gedaan bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Bij het verzoek om voorlopige voorziening moet een kopie van het bezwaarschrift worden gevoegd. Hiervoor is griffierecht verschuldigd.

